

SAKSFRAMLEGG

Til:
Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Møtedato:
07.06.2022

Sak:
25/22

Forslag om forlengelse av samarbeidet om fellesgraden Joint Nordic Master Programme in Environmental Law (NOMPEL) med tilhørende revidering av samarbeidsavtale og studieplan

Innstilling til vedtak:

1. Studieutvalget anbefaler at Det juridiske fakultet forlenger samarbeidet om fellesgraden *Joint Nordic Master Programme in Environmental Law (NOMPEL)* slik det er beskrevet i «2023 Cooperation Agreement» (jf. Vedlegg 5), med eventuelle merknader som fremkommer i møtet. Det tas forbehold om at avtalen signeres av partnerinstitusjonene Uppsala Universitet og University of Eastern Finland.
2. Studieutvalget anbefaler at revidert studieplan for fellesgraden *Joint Nordic Master Programme in Environmental Law* vedtas i tråd med vedlagte forslag (jf. Vedlegg 6), med eventuelle merknader som fremkommer i møtet. Studieplanen skal gjelde fra og med høsten 2023, under forutsetning av at denne vedtas også av Uppsala Universitet og University of Eastern Finland.

Bakgrunn

I samarbeid med Uppsala Universitet (UU) og University of Eastern Finland (UEF) tilbyr UiT, ved Det juridiske fakultet som kjent, det toårige fellesgradsprogrammet Joint Nordic Master Programme in Environmental Law, heretter omtalt som NOMPEL. Ved UiT ble studieprogrammet akkreditert og godkjent av Universitetsstyret den 25.10.2018 i sak S 29/18. Programmet startet opp høsten 2019, og det fjerde studentkullet begynner på studiet høsten 2022. Det tas opp ett kull per år, og programmet er adgangsbegrenset og dimensjonert for inntil 25 studenter per kull.

Programmet styres av et konsortium (heretter omtalt som styringskomiteen) med et overordnet ansvar for fellesoppgaver, koordinering, kvalitetssikring og -utvikling, økonomistyring, rapportering, promotering og studentrekruttering. UU er såkalt koordinerende institusjon, med en utvidet ansvars- og oppgaveportefølje. Partnerinstitusjonene har frem til og med våren 2022 mottatt ekstern delfinansiering fra Nordisk ministerråd på til sammen drøyt 2 millioner kroner til utvikling og gjennomføring av første programperiode. Midlene er blitt fordelt mellom partene slik at UU, som koordinerende institusjon har mottatt halvparten, mens UEF og UiT ved Det juridiske fakultet har mottatt en fjerdedel hver (det vil si drøyt kr. 500 000).

Etter fullføringen av første programperiode (høst 2019-vår 2021) har fakultetet i brev av 01.10.2021 orientert ledelsen ved UiT om status for utvikling og drift av studieprogrammet (jf. Vedlegg 1). Dokumentet ble for øvrig også lagt fram for Studieutvalget i oktober 2021 i sak SU 63/21.

Samarbeidet om NOMPEL er i henhold til gjeldende krav formalisert i en egen avtale (jf. Vedlegg 2) med tilhørende studieplan (jf. Vedlegg 3). I tråd med den opprinnelige avtalen inngått høsten 2018, punkt XII, er avtalen etter felles samtykke fra partene forlenget frem til studentkullet som er tatt opp høsten 2022, fullfører programmet våren 2024. Samtykket er inntil videre gitt muntlig. Det foreslås at dette nå stadfestes med et skriftlig avtaledokument (jf. vedlegg 4). Avtalen viderefører det opprinnelige avtaleinnholdet fra 2018 og tilhørende studieplan, med unntak av bestemmelsen om finansiering i punkt IV 5. Siden støtten fra Nordisk ministerråd opphørte i 2022, er avtalepunktet endret i henhold til dette.

Partenes fagmiljøer ved de tre institusjonene ønsker å videreføre programmet også ut over 2022-kullet. På bakgrunn av tilbakemeldinger fra studenter samt faglige- og administrativt involverte, er det i løpet av de to første programperiodene identifisert behov for å justere den opprinnelige samarbeidsavtalen og studieplan. I løpet av studieåret 2021/2022 har partene utarbeidet forslag til revidert samarbeidsavtale og studieplan, som er ment å gjelde fra og med høsten 2023 (jf. Vedlegg 5 og 6).¹

Som programstyre for NOMPEL-programmet og som rådgivende instans hvor Fakultetsstyret har vedtakskompetanse, bes Studieutvalget i denne sak om å gi sine vurderinger og anbefalinger før saken skal behandles av styret.

På samme måte som at forslag til revidert avtale og studieplan fremmes for Studieutvalget og Fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet, UiT, gjennomføres tilsvarende prosess ved UU og UEF. Aktuelle organer ved alle tre institusjoner har da anledning til å komme med merknader i sin behandling av foreslått revidert avtale og studieplan.

I det følgende gjøres det nærmere rede for fellesgradssamarbeidet NOMPEL, strategisk forankring, finansiering, og deretter innholdet i forslaget til revidert avtale med tilhørende studieplan.

Om fellesgradssamarbeidet NOMPEL

Alle tre parter er gradsgivende institusjoner, og det utstedes ett felles vitnemål (jf. Vedlegg 2, punkt VI). Som koordinerende institusjon for programmet har UU blant annet ansvar for gjennomføringen av studentopptak, utstedelse av felles vitnemål og ekstern evaluering av programmet hvert sjette år (jf. Vedlegg 2, punkt IV, VI 6, VII 3 og X).² I tillegg er UU ansvarlig for gjennomføring av en årlig studieprogramevaluering, hvor alle parter er involvert i å utforme evalueringsspørsmålene som sendes ut til studentene.

Ut over dette er ansvaret for studieprogrammet fordelt slik at første semester gjennomføres i regi av UU, andre semester ved UEF, og hvor UiT ved Det juridiske fakultet er ansvarlig for programmets tredje semester. I programmets fjerde semester skriver studentene masteroppgave, og partene har fordelt ansvaret og kostnader til undervisning, veiledning og sensur mellom seg. UiT har det administrative ansvaret for det fjerde semesteret.

---

¹ Revidering av studieplan og samarbeidsavtale for NOMPEL inngår i fakultetets Årsplan 2022.

² Ekstern evaluering skal gjennomføres første gang i 2024.

NOMPEL gir studentene avansert kunnskap om miljørett og dessuten innsikt i hvordan avgjørende miljørettslige problemstillinger håndteres internasjonalt og innenfor EU-retten, samt implementeres i de Nordiske landene. Studentene tilegner seg spesialkunnskap og juridisk kompetanse om forvaltning av naturressurser, beskyttelse av biologisk mangfold, klimaendringer og energiomstilling. Programmet gir kunnskap om internasjonal- og EU miljølovgivning, samt hvordan dette kan implementeres nasjonalt. Programmet forbereder også studentene for videre ph.d.-studier, og fremmer dermed bærekraftig akademisk forskning innenfor miljørett ved Nordiske- og andre universiteter.

For UiT sitt vedkommende kan det leses ut av [forslaget til strategi mot 2030](#)³ at samarbeid på tvers av landegrenser anses som viktig for å oppfylle samfunnsoppdraget, blant annet ved å tilby utdanning av høy kvalitet på høyt internasjonalt nivå. UiT viser videre en ambisjon om å være fremst i å «analysere og utvikle forståelse for natur- og samfunnsendringer og effekten av dem», og fremhever blant annet hav, klimaendringer og ressursutnyttelse som tema det skal jobbes med fremover. [Fakultetets høringssvar](#)⁴ støtter i utgangspunktet dette, men er likevel tydelig på at den foreslåtte strategien oppfattes som for overordnet og vid. Fakultetet ser blant annet for seg at det i større grad konkretiseres hvilken arbeidsmetodikk UiT ønsker for å løse store samfunnsutfordringer, og hvor spesifikke utfordringer slik som klimaendringer og forurensning i havet nevnes spesifikt, siden dette er globale utfordringer som ikke kan løses av Norge alene.

Det legges til grunn at NOMPEL omhandler kunnskapsområder som fakultetet og UiT som sådan ønsker å prioritere, og som har relevans både hva angår arbeid innenfor forskning, utdanning og formidling. Å fortsette fellesgradssamarbeidet om NOMPEL anses derfor som helt riktig strategisk sett, både ovenfor fakultetet og UiT.

Regjeringen fremhever dessuten i [Meld. St. 7 \(2020-2021\) om Internasjonal studentmobilitet i høyere utdanning](#)⁵ at fellesgradssamarbeid, hvor to eller flere institusjoner sammen tilbyr et felles studieprogram, anses for å være den mest integrerte formen for internasjonalt institusjonelt utdanningssamarbeid.⁶ I meldingen vises det til at fellesgradssamarbeid har vært et satsingsfelt både i Norge og Europa siden tidlig på 2000-tallet, men at til tross for tilrettelagt lovverk så har ikke dette resultert i etablering av europeiske fellesgrader i like stor grad som ønsket.⁷ Regjeringen mener dette viser at «det å få til et såpass formelt samspill på tvers av nasjonale regelverk er svært utfordrende, og at det er krevende både å etablere, drifte og videreutvikle fellesgrader».⁸ Regjeringen vurderer likevel de faglige gevinstene for å være såpass store at det er ønskelig at norske universiteter fortsetter å inngå i slike samarbeid.⁹ Institusjonenes ulike faglige styrker gjør det blant annet mulig å tilby internasjonale studieprogrammer av høy kvalitet, som ikke ville vært mulig for en institusjon alene, og samtidig gir det studentene mulighet til å studere ved en eller flere utenlandske institusjoner i løpet av studieprogrammet.¹⁰

Etter opprettelsen av NOMPEL har partene erfart både de fordeler og utfordringer som regjeringen viser til. Det er svært ressurskrevende arbeid, både faglig og administrativt. Vi erfarer samtidig viktigheten av at involverte parter er løsningsorienterte for slik å finne best mulige løsninger på de

---

³ <https://uit.no/Content/770140/cache=1649145454000/Strategi%20UiT%202030.PDF>

⁴ <https://portal-api-ext-v2.uit.no/motekalender/behandlingdok/689825>

⁵ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-7-20202021/id2779627/?ch=2>

⁶ Meld.St. 7 (2020-2021), punkt 4.3.4.

⁷ *Ibid.*

⁸ *Ibid.*

⁹ *Ibid.*

¹⁰ *Ibid.*

problemstillingene som oppstår i utvikling og drift av programmet. Med dette som bakgrunn ser vi at detaljnivået i den opprinnelige avtalen inngått i 2018, med tilhørende studieplan, har medført lite handlingsrom for partene i driften og utviklingen av NOMPEL. Ett mål med revidering av avtale og studieplan er derfor å forenkle programmets rammeverk slik at det gir større fleksibilitet for drift og videreutvikling av NOMPEL - i det daglige, per semester- og per studieår. Samtidig må samarbeidet og ansvarsdelingen mellom partene samt studieprogrammets innhold være tilstrekkelig detaljert beskrevet til å kunne møte de behov søkere, studenter og involverte ansatte har.

Økonomi og finansiering

Nordisk ministerråd bevilget finansiering til utvikling og drift av programmet for de tre første studentopptakene, med siste utbetaling til UiT ved fakultetet i 2022 (jf. Vedlegg 2, punkt IV 5). Etter dette er partene selv ansvarlig for å dekke alle kostnader til utvikling og drift av programmet.¹¹

I forslaget til revidert avtale er det derfor presisert at hver av partene selv dekker kostnader for gjennomføringen av det semesteret de er ansvarlig for i løpet av studieprogrammets tre første semestre, (jf. Vedlegg 5, punkt IV 5). Av samme punkt fremgår det at alle parter har felles ansvar for undervisning, veiledning og sensur, og for å dekke kostnadene tilknyttet sin del av gjennomføringen av fjerde semester.

De kostnader som UiT er ansvarlig for, må i sin helhet dekkes innenfor Det juridiske fakultets eksisterende budsjetttramme. Det er dermed viktig at et videre samarbeid bygger på en forsvarlig og langsiktig planlegging med tanke på fakultetets økonomi, og slik at den totale økonomien for fellesgradssamarbeidet er bærekraftig.

Hovedregelen er at fellesgradsprogram er mer kostnadskrevenne å etablere og drifte enn ordinære studieprogram. Offentlige høyere institusjoner i Norge har heller ikke anledning til å kreve skolepenger av studenter som er tatt opp på studieprogram som fører fram til en grad. Fakultetets inntekter kommer fra resultatmidler, nærmere bestemt inntekter fra studiepoeng- og kandidatproduksjon. Det at studentene oppholder seg ved fakultetet semesteret før de skal skrive masteroppgave, bidrar til at mange gjennomfører også det fjerde semesteret her. Fakultetet har slik sett opptrukt strategisk, ved å sørge for så god uttelling som mulig innenfor rammene av samarbeidet og i tråd med nasjonale og institusjonelle regelverk.

Med dette som utgangspunkt, følges økonomien kontinuerlig opp i forbindelse med fastsetting av årlige budsjetter og langtidsbudsjett ved fakultetet. Inntektsgrunnlaget, gitt visse forutsetninger om antall studenter og gjennomstrømming, er redegjort for i sak FS 9/22 «Budsjett 2022», behandlet av fakultetsstyret i møte 11.02.2022.

Det knytter seg stor usikkerhet i beregning av inntekter og utgifter for internasjonale fellesgrader, men gitt en del forutsetninger ser det ut som om det ikke er store forskjeller mellom inntekter og utgifter for videre drift av NOMPEL. Økonomiske forhold vil ellers drøftes nærmere i fakultetsstyrets behandling av denne saken.

Om forslaget til revidert NOMPEL-avtale med tilhørende studieplan

Forslaget til revidert avtale og studieplan innebærer å fortsette fellesgradssamarbeidet NOMPEL på ubestemt tid, med tydelige regler for hvordan samarbeidet kan endres eller avsluttes, herunder sikring av studentenes rettigheter og muligheter til å fullføre programmet (jf. Vedlegg 5, punkt XII).

---

¹¹ Partene følger kontinuerlig med på muligheter for å søke annen ekstern finansiering enn fra Nordisk ministerråd, men det foreligger per d.d. ikke noen konkrete planer.

Dette vil gi større fleksibilitet, forutsigbarhet og handlingsrom for partene, både i utvikling og drift av programmet fremover.

Faglige- og administrativt ansatte ved hver av partnerinstitusjonene, fra fakultetsnivå og fra partenes sentraladministrasjoner, har i samarbeid utarbeidet forslaget til revidert avtale og studieplan. Fakultetsledelsen ved hver av partsinstitusjonene er holdt løpende orientert, og har gitt innspill underveis. Arbeidet er gjort med utgangspunkt i gjennomgang av resultater så langt, samt erfaringer og tilbakemeldinger fra evalueringsarbeidet, fra styringskomiteen¹² (som inkluderer studentrepresentanter), og fra opptakskomiteen¹³ for programmet. Forslaget til revidert studieplan oppfyller, sammen med informasjonen som fremkommer i UiTs [Studieprogramkatalog på nett](#)¹⁴, de sentrale krav gitt i [Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning](#)¹⁵, NOKUTs [Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning](#)¹⁶, samt krav gitt i [UiTs kvalitetssystem for utdanning](#)¹⁷.

Nedenfor gis en oversikt over de konkrete endringsforslagene. Ut over endringene som nevnes spesifikt, er all opprinnelig tekst gjennomgått og forbedret, med tanke på innhold, språk og lesbarhet. For eksempel foreslås det å endre begrepsbruken i studieplanen fra «phases» til å forklare programmets innhold etter hvilket semester det inngår (jf. Vedlegg 6, side 2 og 3). Studenttilbakemeldinger viser at nåværende inndelingen av studieprogrammet presentert som tre «faser» har skapt forvirring, med tanke på at programmet har fire semestre og at en fase kan forveksles med et semester. Partene vurderer det derfor slik at det er bedre å forholde seg til den semesterstrukturen programmet har, også i beskrivelsen av dets innhold. Det er i den forbindelse også foretatt en grundig gjennomgang av beskrivelsene av de respektive semestrene som undervises ved hver institusjon, for å sikre at disse korrelerer med tilbudet som gis, og samtidig gir større rom for justeringer hos den enkelte part dersom det skulle bli behov for det.

Faglig innhold og læringsutbytte

Programmets læringsutbyttebeskrivelse er utformet i tråd med [The Swedish Higher Education Ordinance \(1993:100\) Annex 2](#)¹⁸, som refererer til nivå 7 i Sveriges [Referensram för kvalifikationer](#).¹⁹ Dette bygger på det felles europeiske kvalifikasjonsrammeverket [European Qualification Framework](#)²⁰, som også ligger til grunn for nivå 7 i norsk høyere utdanning (masternivå).

Partene har nøye gjennomgått beskrivelsen av programmets faglige innhold og læringsutbyttebeskrivelse. I henhold til nåværende studieplan har studieprogrammet et globalt, regionalt og nasjonalt fokus. Partene finner det imidlertid nødvendig å tone ned det nasjonale aspektet i forslaget til revidert studieplan. Dette begrunnes i studentenes bakgrunn og forutsetninger for å forstå og nyttiggjøre seg det nasjonale fokuset, både i studiet men også i arbeidslivet. Majoriteten av studentene på programmet er ikke fra Norden, og de behersker ikke et nordisk språk. Dette innebærer at rettskildene på et nasjonalt nivå i liten grad er tilgjengelig for dem. Å fremstille det

---

¹² Jf. Vedlegg 2 IV punkt 1

¹³ Jf. Vedlegg 2 IV punkt 2

¹⁴ https://uit.no/utdanning/program/609114/environmental_law_-_master

¹⁵ <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2010-02-01-96>

¹⁶ <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-02-07-137>

¹⁷ <https://uit.no/utdanning/kvalitetssystem>

¹⁸ <https://www.uhr.se/en/start/laws-and-regulations/Laws-and-regulations/The-Higher-Education-Ordinance/Annex-2/#Master120>

¹⁹ <https://www.seqf.se/>

²⁰ <https://europa.eu/europass/en/european-qualifications-framework-eqf>

nasjonale regelverket og forklare dette på en fullgod måte for at studentene skal kunne nyttiggjøre dette videre, vil dermed kreve uforholdsmessig mye undervisningstid og litteratur.

Det bemerkes likevel at selv om det nasjonale nivået tones ned, innebærer ikke dette at det blir borte i undervisning og litteratur. Det nasjonale perspektivet ivaretas gjennom bruk av case-studier og eksempler fra de ulike nordiske landene på hvordan globale og regionale regler implementeres nasjonalt.

Læringsutbyttebeskrivelsen er for øvrig gjenstand for ytterligere justeringer for slik å sikre bedre forståelse hos målgruppen, oppnå tydeligere læringsmål og fjerne repetisjoner.

Programmets fjerde semester

Det er som nevnt UiT ved Det juridiske fakultet som har det administrative ansvaret for programmets fjerde semester, hvor studentene skriver sin masteroppgave. I dette ligger et overordnet ansvar for gjennomføringen av semesteret, samt at studentene semester-registrerer seg ved UiT og at det er UiT sitt regelverk som gjelder. Ressursbruk til undervisning, veiledning og sensur deles mellom partene. Etter at to studentkull snart har fullført studieprogrammet, har partene utviklet rutine for dette samarbeidet, slik at den totale arbeidsmengden fordeler seg så jevnt som mulig på hver av institusjonene. I forslaget til revidert avtale er dette felles ansvaret tydelig beskrevet (jf. Vedlegg 5, V punkt 2).

Etter nåværende studieplan inneholder det fjerde semesteret en rekke undervisningsselementer (jf. Vedlegg 3, side 3). I tillegg til introduksjonsseminaret om juridisk metode og kildebruk, skal det gjennomføres et midtveisseminar hvor studentene presenterer et utdrag fra avhandlingene sine både skriftlig og muntlig, og motta tilbakemeldinger på sine tekster, samt et opposisjonsseminar etter innlevert masteroppgave. I forslaget til ny studieplan beholdes introduksjonsseminaret, men midtveis- og opposisjonsseminaret utgår. Når det gjelder opposisjonsseminaret ble dette opprinnelig lagt inn i studieplanen ved en feiltakelse, da det ikke er vanlig prøveform for innleverte juridiske masteroppgaver verken ved UiT, UU eller UEF. Seminaret er per d.d. ikke gjennomført for noen NOMPEL-studenter, og foreslås tatt ut. Vurderingen av masteravhandlingen kvalitetssikres i stedet gjennom bruk av dobbel blind sensur, heller enn opposisjon med en eksaminator, slik opprinnelig utdanningsplan lyder. Partene anser i utgangspunktet midtveisseminaret som et positivt tiltak, men ingen av partene har som praksis å avholde et slikt undervisningstilbud underveis i masteroppgaveskriving for jusstudenter. Det viser seg også å være uforholdsmessig ressurs- og arbeidskrevende å gjennomføre. Tilbakemeldinger fra studentene viser dessuten at det kan oppleves som forvirrende å motta faglige innspill i midtveisseminaret, da de kan avvike fra tilbakemeldinger de har mottatt av sin oppnevnte veileder. Slik det følger av [UiT sitt NOMPEL reglement](https://uit.no/regelverk#v-pills-689535)²¹ gis hver student inntil 19 timer individuell veiledning under skrivingen av masteroppgaven. Alt i alt vurderer partene det derfor slik at midtveisseminaret er uhensiktsmessig ressurskrevende også i lys av de individuelle veiledningstimene studentene mottar, og foreslår derfor at dette fases ut.

Opptakskrav, inntakskvalitet og gjennomstrømming

Forslaget til endring av studieplanen innebærer en justering av det faglige opptakskravet. Ifølge nåværende studieplan må søkere for å vurderes som kvalifisert, ha bestått minimum 90 studiepoeng innen juridiske studier som *del av* sin bachelorgrad (jf. Vedlegg 3, side 2). Slik det fremgår av forslaget til revidert studieplan, er det ikke lenger et krav om at disse 90 studiepoengene inngår i selve bachelorgraden (jf. Vedlegg 6, side 2). Dette betyr at for å kvalifisere til opptak kreves det

---

²¹ <https://uit.no/regelverk#v-pills-689535>

fortsatt en bachelor- eller tilsvarende universitetsgrad og minimum 90 studiepoeng innen juridisk utdanning, men at disse kravene kan være oppnådd hver for seg.

Per d.d. er det gjennomført fire opptak til NOMPEL-programmet. Opptakskomiteen ser at nåværende opptakskrav ekskluderer flere gode søkere som faglig sett er kvalifisert og ønsket til programmet, men som må avslås da deres juridiske studier ikke er gjennomført som del av bachelorgraden. For eksempel vil søkere som har studert i USA vanligvis ikke kunne tilbys opptak, da amerikansk studieløp sjeldent åpner for at juridisk utdanning inngår i utdanningene på lavere grads nivå.

I likhet med det som er vanlig for internasjonale fellesgradsprogram, tar det noe tid før slike studieprogram blir tilstrekkelig kjent og det tar typisk noen år å oppnå gode søkertall. Rekrutteringen til NOMPEL har imidlertid vært god, med unntak av første opptak. Programmet kan dermed vise til gode søkertall²², slik at antall søkere ikke sees på som noen utfordring. Partene mener likevel at den foreslåtte justeringen av opptakskravene vil gi bedre kvalifiserte studenter på programmet (høyere inntakskvalitet) enn hva nåværende opptakskrav åpner for. Dette er et viktig grep da resultatene så langt viser at de faglig svakeste av søkerne som har fått opptak, i noen grad har hatt utfordringer med å følge normert studieprogresjon.

Fagmiljø og forankring

Det kan være utfordrende å sikre helhetsperspektiv og kontinuitet i undervisningen når fagmiljøet tilknyttet et studieprogram består av mange undervisere med små stillingsbrøker, slik tilfellet er for NOMPEL. Som del av fakultetets arbeid med evaluering og kvalitetsutvikling av studieprogrammene, gjøres det jevnlig vurderinger for å sikre at akkrediteringskravene til fagmiljø er oppfylt. Dette vurderes for de delene av NOMPEL som UiT er ansvarlig for, og vi mener at kravene til fagmiljø er ivaretatt. Det at underviserne bidrar inn i programmet med relativt små stillingsbrøker er dessuten også faglig begrunnet, da innholdet i studiet krever at underviserne har spesialkompetanse innen fagområdet (miljørett i et nordisk perspektiv). Dette gjør seg også gjeldende for veiledere og sensorer, som også anvendes nettopp på grunn av sine kjernekompetanser.

Fakultetet erkjenner samtidig at fagmiljøkabalene byr på utfordringer, blant annet ved at noen faste ansatte innen dette fagområdet har gått over i andre jobber/fått endringer i stillingsbeskrivelse i perioden etter at NOMPEL startet opp. Fakultetet følger opp dette, og har nylig lyst ut en stilling som blant annet skal ha ansvar for undervisning på NOMPEL.

Ellers er den generelle oppfatningen at både vi og studentene mener det faglige samarbeidet mellom institusjonene fungerer godt. Det avholdes jevnlig møter og det gjøres et kontinuerlig forbedringsarbeid hva gjelder koordinering av pedagogiske tilnærminger, faglig innhold og vurderinger for å unngå faglig overlapp mellom de ulike delene av studieprogrammet. Både de faglige ansvarlige for programmet og lærere fra hver av institusjonene deltar i dette arbeidet. Kontakten mellom lærerne ved institusjonene kan likevel med fordel styrkes, noe vi tror blir langt enklere når det nå er åpnet mer opp etter pandemien. Videre er vår oppfatning at hver av partene arbeider for at studieprogrammet er godt forankret lokalt ved den enkelte institusjon, herunder fokus på fagpersonenes eierskap til NOMPEL.

Samlet vurdering

Fellesgrader og samarbeid om studietilbud mellom institusjoner fremmes politisk og vurderes som et virkemiddel for økt kvalitet og relevans i utdanningstilbudene. I praksis innebærer en slik

---

²² Se foreløpig oversikt per september 2021 i Vedlegg 1, tabell 1 på side 2.

fellesgrad at institusjonene hver bidrar med ressurser og ekspertise til et felles studieprogram for å oppnå høyere relevans og kvalitet enn hva institusjonene har mulighet til hver for seg. Fellesgradssamarbeid gir altså en merverdi. Internasjonale samarbeid, som NOMPEL, gis mest oppmerksomhet i så måte og regnes som å ha størst potensiale for faglige gevinster og utbytte både for studentene og fagmiljøene.

Forslag til revidert samarbeidsavtale tar høyde for at samarbeidet må vurderes fortløpende, og at det skal være mulig å avslutte samarbeidet dersom det vurderes som nødvendig eller ønskelig. Samtidig er det tatt hensyn til at det er viktig å tydelig signalisere en ambisjon om et langsiktig samarbeid, gitt at dette også er tilfellet ved UU og UEF. Fagmiljøet er imidlertid sårbart, og et slikt fellesgradsprogram er krevende både faglig og administrativt.

NOMPEL har på kort tid etablert seg som et ettertraktet studieprogram i miljørett, og tiltrekker seg et høyt antall kvalifiserte søkere. Ut fra en samlet vurdering anbefales det å videreføre samarbeidet. Det vurderes som strategisk fordelaktig, har et godt faglig grunnlag, og utgjør et viktig bidrag i fakultetets internasjonaliseringsarbeid som kommer både studentene og fagmiljøet til gode.

Hege Skarsfjord
seksjonsleder

—

Lene Emilie Øye
seniorrådgiver

—

Saksbehandler: Lene Emilie Øye

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg

- 1 Orientering fra Det juridiske fakultet etter fullføring av første programperiode for fellesgradsprogrammet NOMPEL
- 2 Samarbeidsavtale mellom UU, UEF og UiT om fellesgraden NOMPEL, inngått november 2018
- 3 Studieplan for fellesgraden NOMPEL, gjeldende fra og med høsten 2019
- 4 Avtale om forlengelse av samarbeidsavtalen inngått i 2018, gjeldende frem til 2024
- 5 Forslag til revidert samarbeidsavtale mellom UU, UEF og UiT om fellesgraden NOMPEL, gjeldende fra og med høsten 2023
- 6 Forslag til revidert studieplan for fellesgraden NOMPEL, gjeldende fra og med høsten 2023

Avdeling for forskning, utdanning og formidling

Orientering fra Det juridiske fakultet etter fullføring av første programperiode for fellesgradsprogrammet *Joint Nordic Master's Programme in Environmental Law (NOMPEL)*

Vi viser til brev av 06.11.2018 hvor universitetsdirektøren orienterte Det juridiske fakultet om universitetsstyrets vedtak i sak S 29/18 om godkjenning av etablering og oppstart av fellesgradsprogrammet *Joint Nordic Master's Programme in Environmental Law (NOMPEL)*. Vi følger med dette opp vedtakspunktet om å innen 01.10.2021 rapportere til universitetsdirektøren om status for oppfølgingen av studieprogrammet etter fullføring av første programperiode.

Det toårige engelskspråklige fellesgradsprogrammet NOMPEL tilbys av UiT ved Det juridiske fakultet i samarbeid med programpartene Uppsala Universitet (UU) og University of Eastern Finland (UEF). Programmet tok opp det første kullet studenter høsten 2019. Studentene fra dette kullet fullførte studieprogrammet våren 2021. Fakultetets rapport gis med bakgrunn i nevnte vedtakspunkt og universitetsdirektørens anbefalinger og merknader til noen særskilte områder, slik dette fremkommer i saksfremlegget til universitetsstyret da studieprogrammet ble godkjent og opprettet høsten 2018.

Studentopptak

Studieprogrammet er dimensjonert for 25 studenter per kull, og programpartene beslutter i samråd med studieprogramkomiteen hvor mange søkere som skal få tilbud om opptak (jf. samarbeidsavtalen punkt VII, se journalpost 11 på denne saken). Dette er særlig vanskelig å forutsi for dette fellesgradsprogrammet som rekrutterer studenter fra hele verden, og hvor det stilles krav til at studentene forflytter seg mellom institusjonene fra semester til semester. Søknadsfrist er 15. januar, med oppstart på studieprogrammet påfølgende høstsemester. Programmet har årlig opptak. Det er siden oppstart høsten 2019 tatt opp til sammen tre kull (kull 2019, kull 2020 og kull 2021).

Siden alle programpartene er gradsgivende institusjoner for NOMPEL, må studentene som får opptak oppfylle opptakskravene til samtlige tre universiteter. Det er UU, i regi av sin rolle som programkoordinator, som har ansvaret for å administrere studentopptaket og som i samarbeid med de sentrale opptakstjenestene ved de andre partnerinstitusjonene avklarer hvilke søkere som oppfyller opptakskravene. Deretter er det programmets opptakskomite, bestående av en faglig ansvarlig fra hver institusjon, som på grunnlag av en faglig og samlet vurdering av gjeldende rangeringsbestemmelser avgjør hvem av de kvalifiserte søkerne som tilbys opptak.

En samlet oversikt over opptaks- og gjennomføringstall gis i det følgende.

Tabell 1: Oversikt over opptaks- og gjennomføringstall per september 2021

Kull	2019	2020	2021
Søknadstall	149	206	201
Kvalifiserte studenter	44	72	66
Antall tilbud gitt	44	72	51
Antall møtt	8	32	24
Forsinkelser i studieløp	0	8	0
Studenter som er sluttet	1	3	2
Antall som har gjennomført	7		

Kilde: Universitets- og högskolerådets antagningsstatistik (<https://statistik.uhr.se/>) supplert av interne oversikter ved partnerinstitusjonene.

Opptakstall

Erfaringene med at det til første studentopptak var et vesentlig lavere antall studenter som startet opp på programmet enn de som fikk tilbud, den uklare situasjonen som følge av covid-19 pandemien, og en forventning om noe frafall underveis i studiet, ledet til at det ble gitt tilbud om opptak til alle kvalifiserte søkere i opptaket til andre kull. For kull 2020 ble det altså gitt tilbud om opptak til vesentlig flere enn måltallet.

Som følge av pandemien ble studieåret 2020/2021 tilbudt heldigitalt både ved UU og UEF, noe som kan ha medvirket til at et høyere antall søkere enn forventet startet opp på programmet. Som det fremkommer av tabellen ovenfor, har det totale antallet studenter på programmet vært 64. Dette er lavere enn de til sammen 75 studentene som kunne vært inne i programmet dersom måltallet var oppnådd for alle kullene. Likevel er det slik at oppfølgingen av det store 2020-kullet har utfordret kapasiteten og ressursene ved alle tre institusjonene, både administrativt og faglig sett. I tillegg erfarer vi at de faglig svakeste av søkerne som har fått opptak, i noen grad har utfordringer med å følge normert studieprogresjon.

Basert på det samlede erfaringsgrunnlaget er det derfor i opptaket til kull 2021 gjort ytterligere vurderinger og tilpasninger hva gjelder hvor mange av de kvalifiserte studentene som tilbys opptak. Det er også utviklet og tatt i bruk et vurderingsskjema som forenkler og strømlinjeformer arbeidet med vurdering og seleksjon av søkerne, og som på en enklere måte sikrer likebehandling og etterprøvbarhet. Denne metodikken gjør det også lettere å vurdere søkerens faglige nivå jf. rangeringsbestemmelsene. Vi tror i sum at dette vil bidra til at vi får studentgrupper i hvert kull nært det antallet studenter programmet er dimensjonert for, og som i størst mulig grad evner å gjennomføre programmet på normert tid. Det er ut fra dette gledelig å se at antallet møtte studenter høsten 2021 er forholdsvis nært måltallet, og at inntrykket så langt er at dette kullet består av en engasjert og faglig dyktig studentgruppe. Likevel anser opptakskomiteen og programkomiteen det som hensiktsmessig at et studenttall noe over måltallet starter på studiet, slik at det tas høyde for et visst frafall. Dette er noe som vurderes fortløpende i det videre opptaksarbeidet.

Gjennomstrømming og gjennomføring

Studenter med forsinkelser i sin studieprogresjon kan fortsette på andre- og tredje semester, men det kreves at alle studentene har bestått emner tilsvarende minimum 75 studiepoeng før de får starte på fjerde semester hvor de skriver sin masteroppgave.

Programmet viser gode gjennomføringstall så langt, da alle studentene fra kull 2019 fullførte på normert tid. Unntatt fra dette er en student som sluttet tidlig i studieløpet. Per d.d. arbeider Uppsala med å utstede vitnemål (Joint Diploma), jf. punkt VI i samarbeidsavtalen.

Studentene på kull 2020 som er noe forsinket i sitt studieløp (jf. tabellen over) følges godt opp, og vi håper at de fleste vil kvalifisere seg til å skrive masteroppgave (ha gjennomført 75 studiepoeng) og komme i mål på normert tid våren 2022.

Om studentrekrutteringsarbeidet

I forbindelse med opprettelsen av NOMPEL bemerket universitetsdirektøren at det kunne være usikkert om partene ville lykkes med å rekruttere opptil 25 studenter hvert år. Det ble nevnt som en mulig utfordring at fakultetet på grunn av nasjonale opptaksbestemmelser i partnerlandene ikke kan rekruttere egne studenter fra masterprogrammet i rettsvitenskap til NOMPEL-programmet før *etter* at de har fullført sin femårige mastergrad. Siden regelverket som UU er underlagt fortsatt krever fullført grad (bachelor eller master) for å få opptak, har vi per nå ikke mulighet til å endre dette.

Alt i alt er fakultetet og de andre partnerne likevel fornøyde med opptaks- og gjennomføringstallene så langt, og vi forventer at dette over tid vil stabilisere seg i henhold til måltallet. Vi ser samtidig at de nåværende opptakskravene i noen grad ekskluderer søkere som opptakskomiteen anser som gode kandidater for studieprogrammet. Dette gjelder også søkere som oppfyller kravet til minimum antall studiepoeng innen “legal science”, men hvor disse studiepoengene ikke nødvendigvis er inkludert i selve bachelorgraden. Partene utreder derfor om det er mulig å justere opptakskravene deretter.

Videre uttrykte universitetsdirektøren usikkerhet, blant annet på bakgrunn av finansielle spørsmål og visumbestemmelser, om vi ville lykkes å rekruttere studenter fra hele verden. Det første opptaket til programmet hadde en overvekt av søkere fra Asiatiske land, sannsynligvis mye på grunn av rekrutteringsstrategiske føringer ved Uppsala Universitet. Partene ønsker imidlertid søkere fra hele verden, inklusive vestlige land. Rekrutteringsarbeidet er derfor i ettertid blitt tilpasset deretter, noe vi mener har vært riktig ut fra oppnådde søkertall. Studentene som er i gang med programmet er spredt på mange nasjonaliteter og kommer eksempelvis fra Sverige, Tyskland, Finland, Norge, Italia, Mexico, Russland, Sri Lanka, Bangladesh, Nigeria, Peru, Kamerun, Spania, Frankrike, Japan, Nederland og Belgia.

Generelt sett har partene fokus på studentrekruttering og temaet er derfor jevnlig på agendaen både i formelle og uformelle møter. Det er ikke vurdert som nødvendig i å iverksette særskilte tiltak på dette området, siden programmet per nå har et bredt og godt tilfang av søkere som er godt kvalifiserte.

Informasjons- og rådgivingstjenester overfor søkere og studenter

Samarbeid og koordinering av informasjon, rådgivning og oppfølging av søkere og studenter på internasjonale fellesgradsprogram er særlig utfordrende blant annet siden hver institusjon er underlagt ulike nasjonale og institusjonelle forskrifter, regler og rutiner. Fakultetet har derfor overfor partnerne trukket frem gode informasjons- og rådgivingstjenester som et viktig område som krever kontinuerlig fokus og oppfølging.

Av de ansatte ved hver institusjon som er tilknyttet NOMPEL kreves det stor grad av kunnskap om egen institusjon og gjeldende regelverk, samt initiativ og evne til å tilrettelegge for samhandling og deling av kunnskap og informasjon mellom institusjonene. Følgelig ser vi at det er svært ressurskrevende å levere god informasjon- og rådgivning til NOMPEL-søkere og -studenter, både på faglig og administrativt nivå. Dette antas å være krevende for alle fellesgradsprogrammer med partnere fra flere land.

Tilbakemeldingene fra studentene tyder likevel på at institusjonene evner å levere godt på dette området, selv om de har møtt på noen utfordringer. Eksempelvis har studentene ved studiestart opplevd vanskeligheter med å komme seg inn i UiT sine systemer, mye på grunn av at opptaket gjøres ved UU og at hver enkelt student dermed må registreres manuelt i FS. Dette utfordrer i noen grad etablerte rutiner for opptaksarbeidet ved UiT, og er noe vi er i dialog med fellestjenestene om. Generelt peker også studentene på at det er utfordrende for dem å tilpasse seg en ny institusjon for hvert semester, men at partene alt i alt tilrettelegger godt for å gjøre overgangene så gode og sømløse som mulig. Dette er likevel noe partene har fokus på og ønsker å forbedre ytterligere, både hva gjelder rutiner og ressurser.

Når det gjelder samhandlingsrutiner er det mye deling per e-post mellom institusjonene både av kunnskap og relevant informasjon. Det har vist seg at det ikke finnes noen felles digital portal som kan anvendes til slike formål ved alle tre institusjonene. Partene jobber derfor også med å finne bedre samhandlingsløsninger. Per nå deles den informasjonen som er mulig via digitale portaler, eksempelvis via gjestetilganger i Teams og Canvas, samtidig som det tas hensyn til skjerming av sensitiv informasjon. Ut over dette har partene jevnlig digitale møter som fungerer godt for å holde hverandre oppdatert og løse aktuelle problemstillinger fortløpende.

I tillegg til å ha fokus på å etablere gode rutiner for å samarbeide og levere best mulig informasjons- og rådgivningstjenester tilknyttet NOMPEL, vurderer partene også fortløpende hva som kreves av ressurser, både på administrativ- og faglig side. Både UU og UEF har involvert flere av sine ansatte i NOMPEL-arbeid siden programmet startet opp. For UiT og fakultetets del vil det blant annet være viktig å få avklart hva fellestjenestene eventuelt kan bistå med av oppgaver og ressurser, i tillegg til å sørge for å ha tilstrekkelig kapasitet fakultetets studieadministrasjon til det arbeidet som må gjøres fagnært.

Fagmiljøet, koordinering, samarbeid og forankring

Universitetsdirektøren bemerket i forbindelse med etableringen av NOMPEL at det generelt sett kan være utfordrende å sikre helhetsspektiv og kontinuitet i undervisningen når fagmiljøet tilknyttet studieprogrammet består av mange undervisere med små stillingsbrøker, slik tilfellet nettopp er for NOMPEL.

Som del av fakultetets arbeid med evaluering og kvalitetsutvikling av studieprogrammene, gjøres det jevnlig vurderinger for å sikre at kravene til fagmiljø er oppfylt. Dette vurderes for de delene av NOMPEL som UiT er ansvarlig for, og vi mener at kravene til fagmiljø er ivaretatt.

Det at underviserne bidrar inn i programmet med relativt små stillingsbrøker er faglig begrunnet, da innholdet i studiet krever at underviserne har spesialkompetanse innen fagområdet (miljørett i et nordisk perspektiv). Dette gjør seg også gjeldende for veiledere og sensorer, som også anvendes nettopp på grunn av sine kjernekompetanser.

Fakultet erkjenner samtidig at fagmiljøkabalene byr på utfordringer, blant annet ved at noen faste ansatte innen dette fagområdet har gått over i andre jobber/fått endringer i stillingsbeskrivelse i perioden etter at NOMPEL startet opp. Det er også nødvendig å arbeide langsiktig for å styrke fagpersonenes eierskap til NOMPEL generelt. Dette er derfor forhold vi er oppmerksomme på og som vi forsøker å imøtekomme, blant annet ved å bruke de samme folkene for å få så stabile lærekrefter som mulig og for å oppnå kontinuitet og best mulig eierskap.

Ellers er den generelle oppfatningen at både vi og studentene mener det faglige samarbeidet mellom institusjonene fungerer godt. Det avholdes jevnlig møter og det gjøres et kontinuerlig forbedringsarbeid hva gjelder koordinering av pedagogiske tilnærminger, faglig innhold og vurderinger for å unngå faglig overlapp mellom de ulike delene av studieprogrammet. Både de faglige ansvarlige for programmet og

lærere fra hver av institusjonene deltar i dette arbeidet. Kontakten mellom lærerne ved institusjonene kan likevel med fordel styrkes, noe vi håper blir enklere når det åpnes mer opp etter pandemien.

Videre er vår oppfatning at hver av partene arbeider for at studieprogrammet er godt forankret lokalt ved den enkelte institusjon. Samarbeidsmiljøet er åpent og ærlig, hvor partene også er tydelige på begrensninger og utfordringer for å unngå en situasjon hvor vi ikke kan levere det som er forespeilet. Det er en felles erkjennelse at vi først må få ordentlig på plass det vi har, før vi etter hvert kan utvide og videreutvikle programmet hvor vi ser det hensiktsmessig.

Selv om vi mener vi samarbeider godt og hver av institusjonene gjør sitt for at programmet skal fungere best mulig, møter vi også på utfordringer i denne forbindelse. Som nevnt ovenfor mangler vi eksempelvis gode digitale plattformer som er tilgjengelige for alle tre institusjonene. Opprinnelig var det også tenkt at vi skulle ha fysiske møter hvert semester, men hvor dette, mye på grunn av koronasituasjonen ikke lot seg gjennomføre. Vi har derfor etter hvert etablert rutiner for å ha korte, mer jevnlig digitale møter. Dette synes å fungere veldig bra, og gjør det lettere å ta tak i og løse små og store problemstillinger etter hvert som de dukker opp.

Finansiering

Finansiering av utvikling og drift av programmet gjøres gjennom bevilgning fra Nordisk ministerråd for de tre første studentopptakene av programmet. Kostnader ut over dette dekkes innenfor Det juridiske fakultetets eksisterende budsjetttramme.

Fakultetet har avdekket at grunnlagsdata i FS var feil og mangelfullt registrert. Vi har sørget for at dette nå er registrert riktig slik at det blir rapportert korrekt til DBH, og at framtidige inntekter fra studiepoeng- og kandidatproduksjon blir estimert basert på realistiske studenttall. Med dette som utgangspunkt følger fakultetsdirektør opp økonomien i forbindelse med fastsetting av årlige budsjetter og langtidsbudsjett ved fakultetet. Det vurderes også om det kan være muligheter for andre tiltak knyttet til økonomien i studieprogrammet, herunder annen ekstern finansiering enn fra Nordisk ministerråd. Økonomiske forhold vil inngå i fakultetsstyrets vurdering av hvorvidt samarbeidsavtalen med UU og UEF skal forlenges ut over gjeldende avtaleperiode.

Kvalitetssikring og -utvikling

I henhold til partenes samarbeidsavtale (punkt X) skal studieprogramkomiteen, som består av faglig- og administrativ ansvarlig fra hver av partnerinstitusjonene i tillegg til studentrepresentanter, drive systematisk kvalitetssikring- og utvikling av studieprogrammet. En rekke rutiner, i tillegg til det som er beskrevet i dette skrevet, er etablert for å sikre at dette ivaretas.

Blant annet har hver av partnerinstitusjonene implementert egne rutiner for evaluering av de delene av NOMPEL som de er ansvarlige for. For UiT sin del gjelder dette tredje- og fjerde semester.¹ Resultatene av slik evaluering deles og diskuteres mellom partene for å sikre at tilbakemeldingene følges opp på kort og lang sikt, både på emne- og studieprogramnivå.

I tillegg er UU, som koordinerende institusjon, ansvarlig for gjennomføring av en årlig studieprogram-evaluering, hvor alle parter er involvert i å utforme spørsmålene som sendes ut til studentene. Per nå er dette gjort sommeren 2021 for kull 2019, men resultatene er per d.d. ikke klare.

---

¹ For studieåret 2020/2021, se sak SU 26/21 for Studieutvalget: <https://uit.no/moteportalen/um/mote?id=1015>

UU har også ansvar for at det minimum hvert sjette år skal gjennomføres en større evaluering av studieprogrammet, første gang i 2024. Denne tilsvarende kravet om periodisk evaluering, jf. krav i nasjonale forskrifter og UiTs kvalitetssystem.

Forlengelse og signering av revidert samarbeidsavtale mellom institusjonene

Som det fremgår i samarbeidsavtalen (jf. punkt XII), skal den opprinnelige avtalen som ble inngått høsten 2018 kunne forlenges etter fullføring av første programperiode og etter felles samtykke fra de tre samarbeidsinstitusjonene. Det er enighet med våre programpartnere om at programmet skal videreføres, og det er igangsatt et arbeid for å oppdatere og revidere samarbeidsavtalen med henblikk på de erfaringene som er gjort ved gjennomføring og uteksaminering av første studentkull. Fakultetet vil i dette arbeidet se særskilt hen til at anbefalingene som universitetsdirektøren ga om innholdet i avtalen da studieprogrammet ble opprettet, blir fulgt opp.

Parallelt med dette gjennomføres programmet i henhold til den til enhver tid gjeldende samarbeidsavtale. Det er planlagt at ny og revidert samarbeidsavtale skal være inngått i god tid før opptak av kull 2023 (det vises til oppstart på studieprogrammet høsten 2023). Det systematiske evalueringsarbeidet vil i tillegg til de erfaringer som partene har høstet i løpet av gjennomføringen av første programperiode, legges til grunn i videreutvikling av studieprogrammet og innholdet i avtalen. Dette pågående forbedringsarbeidet er planlagt ferdigstilt innen starten av vårsemesteret 2022, slik at institusjonene behandler partenes forslag til ny avtale og justeringer av studieprogram før revidert studieplan publiseres høsten 2022 for søkere til kull med oppstart høsten 2023.

Når det gjelder signering av en revidert avtale, viser vi til universitetsdirektørens nevnte brev datert 6.11.2018 hvor det fremgår at dersom det i ettertid gjøres endringer i den opprinnelige samarbeidsavtalen, så skal fakultetet orientere om dette og sørge for at den til enhver tid gjeldende avtale er arkivert på saken i *ePhorte*. Fakultetet forstår dette slik at dekan kan signere en revidert avtale så lenge det ikke gjøres endringer hva gjelder fakultetets/UiTs økonomiske forpliktelser eller andre vesentlige endringer, og forutsatt at fakultetet holder institusjonsnivået orientert. Fakultetet vil ut fra dette sørge for at gjeldende samarbeidsavtale til enhver tid er arkivert på saken i *ePhorte*. Universitetsdirektøren bes om å gi fakultetet nærmere tilbakemelding dersom dette mot formodning likevel ikke skal gjelde.

Avsluttende kommentarer

Vi håper vi med dette har gitt en fyllestgjørende rapport i henhold til bestillingen om oppfølgingen og erfaringene fra gjennomføring av første programperiode for NOMPEL. Vår vurdering er at etableringen og gjennomføringen så langt har vært svært vellykket og i henhold til intensjonene og målsettingene. Vi mener videre at NOMPEL er et verdifullt og viktig bidrag til UiT portefølje av fellesgradsprogrammer, og i det konkrete internasjonaliseringsarbeidet som kommer både studentene og fagmiljøet til gode. Dersom det er noe dere ønsker mer informasjon om, vil vi selvsagt etterkomme dette.

Vennlig hilsen

Lena Bendiksen
dekan

Øyvind Edvardsen
fakultetsdirektør

Vedlegg:

- 1 NOMPEL samarbeidsavtale mellom Uppsala Universitet, University of Eastern Finland og UiT Norges Arktiske Universitet, per 01.10.2021

Cooperation Agreement
Between
Uppsala University,
University of Eastern Finland and
UiT The Arctic University of Norway
Concerning the
Joint Nordic Master Programme in Environmental Law

I. Purpose and Scope of the Agreement

The purpose of this Agreement is to record the decisions and involvement of the Parties for running of the research based, jointly developed Nordic Master Programme in Environmental Law, hereinafter referred to as the Programme, and to outline the principles and terms of their cooperation.

All Parties are accredited to offer master's programmes, according to their respective national legislation.

This Agreement will be implemented within the legal requirements of each cooperating institution.

The Programme applies the European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) that is based on learning outcomes and student workload.

The Programme consists of a number of educational components. See V.2 of this agreement.

II. Parties

This Agreement is made between

Uppsala University, Box 256, 751 05 Uppsala, Sweden
University of Eastern Finland, P.O. Box 1627, 70211 Kuopio, Finland
UiT The Arctic University of Norway, P.O. Box 6050, Langnes, 9037 Tromsø, Norway

(Hereinafter referred to individually as a Party and collectively as the Parties.)

Within these institutions, the involved and responsible units are:

Faculty of Law, Uppsala University
Law School, University of Eastern Finland
Faculty of Law, UiT The Arctic University of Norway

III. Approval, Accreditation and Recognition

The Programme is subject to accreditation/approval according to the regulations in the three Nordic countries and within the requirements of each cooperating institution. This Agreement is not valid until such accreditation/approval is done by all cooperating institutions.

The completed Programme leads to a second cycle degree according to national legislation. The Swedish Higher Education Ordinance (1993:100), annex 2, the Qualifications Ordinance, contain descriptions for all qualifications. It refers to level 7 within the national qualifications framework connected to the European Qualifications Framework. The qualification is recognised in all three Nordic countries.

IV. Structure and Organisation of the Cooperation

1. Steering Committee

The Steering Committee consists of two members from each Party, one academic and one administrative representative, elected by the relevant unit at each Party. The Committee also consists of two students participating in the Programme. These are elected by the Programme students. The members of the committee are elected for a four-year period and can be re-elected. The Student representatives are elected for a one-year period.

The Committee elects its own chair. The Committee steers the Programme and decides upon the academic and administrative issues. The Steering Committee cannot, however, decide upon matters involving the exercise of public authority.

The Steering Committee shall meet at least twice every year to discuss the Programme content and other issues related to the Programme. Major changes in the Programme are subject to final approval by the Parties.

The obligations of the Steering Committee, in connection with quality assurance, are described in Part X of the Agreement.

2. Coordinating Institution

The Coordinating Institution is Uppsala University, The Coordinating Institution acts as the Secretariat of the Steering Committee, prepares issues for meetings of the Steering Committee and has the final responsibility for the oversight and implementation of all

administrative matters, in accordance with that agreed upon in this Agreement and the Programme Educational Plan. The Coordinating Institution names an Academic Programme Coordinator and an Administrative Programme Coordinator to fulfil these tasks.

3. Admission Committee

An Admission Committee shall be engaged in the admission process in accordance with VII.3 of this Agreement. The Admission Committee consists of one person from each Party.

4. Administrative Capacity

All Parties will ensure that the academic and administrative capacity necessary to execute this Agreement exists within their own institutions, both for the establishment and running of the Programme.

5. Budget and Financial Distribution

The Steering Committee will, in accordance with the Agreement with the Funder and after consultation with the Parties, decide upon the distribution of external funding of the Programme.

The funding from the Nordic Council that relates to the administrative Programme costs, for the first two-year Programme, will be distributed as follows: Uppsala University (coordinator) 50%, University of Eastern Finland (25%), UiT The Arctic University of Norway (25%). The funding is transferred to Uppsala University in four consecutive instalments in accordance with a contract between the Finnish National Agency for Education (EDUFI) and Uppsala University. After receiving the instalment(s) from EDUFI, the Partner universities shall be informed and, after request by those, the funds shall be distributed as described above.

Each Party is responsible for its own costs, which arise from the execution of activities, for the purposes of running the Programme.

V. Programme Structure and Responsibilities

1. Title of Programme

The name of the Master's Programme is *Joint Nordic Master Programme in Environmental Law*.

2. Programme Structure

The Programme is a full-time study programme of 120 ECTS credits, with a nominal study length of two years. The Programme includes the following courses:

- First semester: *Introduction – The Role of Law in Environmental Policies* (15 ECTS) and *Law on Management of Natural Resources and Protection of Biodiversity* (15 ECTS). Uppsala University is responsible for the course administration.
  - Second semester: *Climate Change Law and Policy* (5 ECTS), *WTO: Environment, Clean Energy and Natural Resources, Trade and Resources* (5 ECTS), *International Environmental Law II* (5 ECTS), *International Law and Forests* (5 ECTS), *Environmental and Social Impact Assessment* (5 ECTS) and *International Water Law* (5 ECTS). The University of Eastern Finland is responsible for the course administration.
  - Third semester: *Energy and Climate Change Law* (15 ECTS) and *Protection of the Marine Environment with Focus on Marine Living Resources Law* (15 ECTS). UiT The Arctic University of Norway is responsible for the course administration.
  - Fourth semester: *Master Thesis in Environmental Law* (30 ECTS). UiT The Arctic University of Norway is responsible for the course administration, including the formal examination. All three universities are equally responsible for the performance of the course, including supervision and approval of theses and arrangement of seminars. All three universities are equally responsible for the course costs.
3. International Dimension
The Programme is an international master's degree programme that requires studies in the three Nordic countries. International and environmental law are important components of the courses. The language of the Programme is English. Instruction and examinations are conducted in English. The master's thesis must be submitted in English.
4. Student Mobility
Students must physically study at each of the three participating institutions, as stipulated in the Appendix 1 (Programme Educational Plan).
5. Assessment
The courses and thesis passed at one Party will be fully recognised by the other Parties, without any further assessment. The master's thesis is assessed by two examiners, from two different institutions.

VI. Degree and Diploma

1. Title of Degree
The Programme *Joint Nordic Master Programme in Environmental Law* will lead to the following qualification(s):

Faculty of Law, Uppsala University: Juris master/*Master of Legal Science*

Law School, University of Eastern Finland: Kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisteri/*Master of International and Comparative Law (MICL)*

Faculty of Law, UiT The Arctic University of Norway: Master i Miljørett/*Master of Laws in Environmental Law*

2. Joint Diploma

The successful completion of the Programme leads to the awarding of a joint degree, documented in one Joint Diploma. In addition, following requirements arising from national legislation, University of Eastern Finland will issue a separate degree certificate to all students graduating from the Programme.

3. Included in the Joint Diploma:

- Name of the awarding institutions.
- Name of the Programme.
- Name of the qualification(s).
- Title of the master thesis.
- Name and identification of the holder of the diploma.
- Date when the degree is obtained.
- Signature and title of the persons authorized to sign the diploma.
- The candidate's Transcript of Records, from each institution where the candidate has studied, as well as a description of the credit system and grading used.
- References to the acts on higher education applying to the Parties.

4. Diploma Supplement

The Joint Diploma will be accompanied by a Diploma Supplement.

5. Included in the Diploma Supplement:

- Name of the cooperating institutions (Parties).
- A short explanation of the Nordic Master.
- General information about the programme of study.
- Objectives and content of the programme of study.
- Supervision (if there has been joint supervision).
- Learning outcomes.
- Quality assurance.

6. Processing Time

The Joint Diploma with the Diploma Supplement must be sent to the graduate within three months of the announcement of the final exam. The month of July is not included when calculating the three-month deadline. Uppsala University is responsible for administering the Diplomas to the student.

VII. Student Admission, Enrolment and Registration

1. Number of Students

In accordance with local capacity and regulations, the number of students to be admitted

each year to the Programme must be decided annually by the Parties, after consultation with the Steering Committee.

2. Marketing of the Programme and Student Recruitment

The Steering Committee will develop a marketing and student recruitment plan for the Programme and each Party will develop appropriate and adequate information material for the incoming students.

3. Admission to the Programme

Students will be admitted to the Programme at Uppsala University, which administers the admissions, in accordance with Swedish legislation and procedures adopted by Uppsala University, and the qualification requirements specified in the Programme Educational Plan. The Programme Admission Committee shall be consulted in matters regarding selection of students in competition situations.

Students admitted to the Programme by Uppsala University are also registered at the University of Eastern Finland and at UiT The Arctic University of Norway, to gain study rights as a degree student and be able to access student services.

4. Course Registration

Each Party manages the registration of students to the courses that the Party is responsible for, in accordance with V.1 of this Agreement.

5. Regulations

Students will be subject to the regulations and procedures of the Party at which they attend courses and sit for examinations, in a given semester. They will be provided with the same academic resources and support services that are available to all students at that Party.

VIII. Teaching and Assessment

1. The Parties agree on the teaching and assessment responsibilities. These are specified in the Programme Educational Plan.
2. When a student has successfully completed a course, the responsible Party will send the result to the Coordinating Institution.

IX. Student Fees, Student's Financial Responsibility and Grants

1. Students from outside of EU and EEA countries and Switzerland will be subject to tuition and application fees, when studying at Uppsala University and the University of Eastern Finland.
2. Uppsala University and the University of Eastern Finland determine the level of fees, in accordance with national and institutional regulations and procedures. The fees shall be

collected by the Party in question, during the semester the student is studying at that University.

3. Students will be financially responsible for:
  - Travel to and from the institutions they are attending during the length of the Programme.
  - Books, stationery, etc.
  - Travel documentation, visas, etc.
  - Accommodation and living expenses.
  - Student association/general service charges (if applicable).
  - International insurance coverage relevant to their stay in a given country.
4. The Parties should strive to generate funding for student costs for travelling and lodging.

X. Quality Assurance

1. The Steering Committee is responsible for the annual systematic follow-ups of the programme components. The Coordinating Institution is responsible for educational evaluations, at least once every six years, according to the Guidelines in Uppsala University's Model for Review of Study Programmes (UFV 2015/475). The first review will take place in the year 2024. The Coordinating Institution shall involve the other Parties in all quality assurance.
2. All quality assurance shall include student evaluation and participation.

XI. Liability

The Parties shall be liable towards each other for damage caused by a breach of contract. The liability of either Party arising in any way out of the subject matter of this agreement shall not extend to any indirect or consequential loss or damage. The liability of a Party shall in all cases be limited to the share of financing of the Party in breach in accordance with this agreement, but shall never extend beyond the maximum amount of their respective insurances (such maximum amount including any self-deductible). The limitations of liability set out herein shall not apply if the damage is caused by a wilful act or gross negligence.

XII. Disputes, Renewals, Termination and Amendment

1. This Agreement will enter into force after having been signed by the legally authorized representatives of the Parties and it shall be in force until the termination of the first two-year Programme, provided that the Programme Educational Plan has been duly approved by the respective institutions. The Agreement may be prolonged by mutual consent of the Parties.

2. Changes and amendments to this Agreement, at the time of renewal or while the Agreement is in effect, must be in writing and approved by all Parties.
3. Any dispute that cannot be solved amicably among the Parties will be resolved within the national legal framework of the Coordinating Institution. This Agreement is governed by, and is to be construed in accordance with Swedish law. All disputes, controversies or claims arising out of or in connection with this agreement shall be settled by the courts of Sweden, with the public court in Uppsala, Sweden, as the court of first instance.
4. A Party may withdraw from this Agreement, upon giving six months' written notice to the other Parties.
5. In the case of a Party leaving the cooperation or if the Parties decide to terminate the Agreement, it is the responsibility of the respective Party institution to ensure a reasonable arrangement for the completion of the Programme by students already accepted to the Programme.

The Parties shall have the right to terminate this agreement with immediate effect, if a Party commits a fundamental breach of contract and does not correct the breach within thirty (30) days after having received a written notice thereof.

Appendices

Appendix 1: Programme Educational Plan (to be attached after duly approved by all Parties).

Signatures

This agreement is made and signed in three similar copies, one for each Party. The Parties warrant that the persons undersigning this agreement are authorised to sign for the organisation they represent.

2018-11-13
Date

Rector
Professor Eva Åkesson

Uppsala University

2018-11-20
Date

Academic Rector
Professor Harri Siiskonen

University of Eastern Finland

29/11/18
Date

Anne Husebekk
Rector
Professor Anne Husebekk

UiT The Arctic University of Norway

Education plan with regulations for the

Joint Nordic Master Programme in Environmental Law
Nordiskt masterprogram i miljö rätt
120 University Points, 120 ECTS Credits

Determined on 21 May 2018, by the Board of the Faculty of Law, Uppsala University. The education plan enters into force in the autumn semester of 2019.

In General

The Nordic Master Programme in Environmental Law (NOMPEL) is an advanced full-time study programme of 120 ECTS credits, with a nominal study length of two years. The Programme is planned for 25 students of any nationality. The operation of the NOMPEL programme is based on a cooperation between the Faculty of Law at Uppsala University (Coordinating Institution), the Law School at the University of Eastern Finland and the Faculty of Law at UiT The Arctic University of Norway. The three universities have entered into a Cooperation Agreement to which this Education Plan is an appendix.

Students are admitted to the NOMPEL programme at Uppsala University. All three universities provide courses for the NOMPEL programme. Teaching and examinations are held in English.

The students are also registered at the University of Eastern Finland and UiT The Arctic University of Norway in order to gain study rights as a degree student and to gain access to student services. Students from non-EU and non-EEA countries must achieve residence permits in Sweden, Norway and Finland in order to start and fulfil NOMPEL. Those students are also required to pay specific admission and tuition fees determined by each NOMPEL country.

NOMPEL includes three main phases, in accordance with a progression in learning outcomes. The first phase entails a broad introduction to the topic, indicating the role of law and the functions of particular environmental legal instruments in environmental policies. The student will also learn how international and EU environmental law interact with national law. In the second phase, students specialise in two environmental legal areas: (i) the law on effective management of natural resources, including the protection of biodiversity and (ii) climate change and energy law. During the third phase, the student shall produce a thesis in either of the two legal specialisation fields, covering the Nordic perspective.

NOMPEL will internationalise higher education in the Nordic region, inter alia, by including in the education important links between national, EU and international law; by comparing legal approaches used in different states; by providing students from different countries the opportunity to work together and cooperate; by engaging lecturers from different countries and through student mobility. NOMPEL is based on excellence and high quality through the engaging of professors and other lecturers who hold a PhD exam, and through positions at three

law institutions with long experience in environmental law research and education. The courses are research oriented and based on problem solving. NOMPEL also includes cooperation with the industry and the labour markets, in particular, by engaging practitioners as lecturers.

Objectives of the Programme

The objective of the master programme is to provide advanced knowledge in environmental law methodology and insight in how crucial environmental issues are managed legally internationally, within EU and in the Nordic states. The programme should attract and prepare students for future PhD studies, and thereby, promote sustainability in academic environmental law research at Nordic and other universities. The programme should also meet the increasing demand for environmental law expertise in non-academic work, particularly in the sustainable energy sector.

Acceptance Requirements

The Cooperation Agreement stipulates the admittance procedure.

Academic Requirements

A Bachelor of Law or another equivalent university degree, corresponding to at least three years of full-time study (180 ECTS credits). The degree must be relevant to the programme and include at least 90 ECTS credits in legal science.

Since this is a joint Master's programme, your Bachelor's degree needs to be approved by all participating universities according to the rules in each NOMPEL country.

Language Requirements

IELTS 6.5 (min. 5.5 in writing)/TOEFL pBT 580 (min. 4.5 in writing)/ TOEFL iBT: 90 (min. 20 in writing). The participating universities exempt certain students from making tests in English if the knowledge is proved otherwise in accordance with the rules in each NOMPEL country.

Selection

Students are selected based on

- a total appraisal of quantity and quality of previous university studies; and
- a letter of motivation (1 page), including information about previous education, work and other experience.

Content of the Master Programme

A. Programme with Three Phases

NOMPEL includes three main phases in accordance with a progression in learning outcomes.

First Phase

The first phase entails a broad introductory course, basically a discussion on the *Role of Law in Environmental Policies* (Uppsala). The student will learn the functions and potentials of different environmental legal instruments and principles, as well as how legislation and legal principles can counteract implementation of environmental objectives and green growth. The student will also learn how international and EU environmental law interact with national law and the basic structures and challenges in environmental law, in all Nordic states. In addition, the students will be introduced, early on, to the coming NOMPEL courses in the second phase and to the challenges connected with the authoring of a master thesis, during the third phase.

Second Phase

Building upon a general understanding of environmental law (i.e. the influence of international and EU law and the basic legal similarities and differences between the Nordic states), the second phase (end of the first and the entire second and third semesters) provides the student with a specialisation in two environmental legal areas. Both are of fundamental importance from an international, EU and Nordic perspective. One of the legal areas is the law on *Effective Management of Natural Resources, Including the Protection of Biodiversity*. In a first introductory course in Uppsala, the objective is to analyse the relation between the management of natural resources (forest, water, wind etc.) and the interest of conserving biodiversity, as stipulated in international law, EU law and the law of the Nordic states. In Joensuu, the students continue with the natural resource theme and take courses on international law and forests, international water law as well as on environmental impact assessment and international economic law and the law on green transition. The course held in Tromsø, on international law and sustainable use of living marine natural resources, includes studies on the protection of biodiversity in marine harvesting, in areas within and beyond national jurisdiction, and offers case studies on national implementation.

The second specialisation area is climate change and energy law. The first course in this specialisation takes place in Joensuu and provides students with a basic understanding of the climate change challenge and key legal mechanisms and policies related to climate change mitigation and adaptation. In Joensuu, students will also take a course on international economic law that considers the context of environmental and climate law. The course pays particular attention to the context of green transition in international economic law. In Tromsø, the students continue with a course that provides them with advanced knowledge of the interdependence between climate and energy, including the implications of climate change law for the energy sector, renewable energy, emissions trading and carbon capture and storage. The course will also offer case studies from the Arctic.

During the second phase, NOMPEL has made use of the specific competencies of the respective law institutions. Still, in order to include the Nordic perspective, materials and lecturers from other Nordic states will also be involved in the courses, in order for the students to understand how environmental objectives, established in international and EU law, are implemented in different Nordic states. We have already contacted Danish and Icelandic environmental law professors and they are willing to give input into the courses.

Third Phase

With specific competencies in biodiversity law and climate and energy law, the student shall produce a thesis in either of the two legal fields; but with a specific thesis topic demanding their own empirical research and analysis, covering, inter alia, the Nordic perspective. The student is continuously supported by a supervisor from any of the three universities. Seminars, during the course, advise the student in legal methodology, structuring and writing skills (as a follow-up to the introductory course). Students receive feedback on draft papers, presented in seminars, in the middle of the semester. The final thesis is subject to opposition, during seminars, at the end of the course and is evaluated and graded by a professor other than the student's supervisor. The final seminars also include a summing up of the entire Master's Programme.

B. The Programme in Four Semesters

NOMPEL is in brief structured as follows:

- First semester: *Introduction - The Role of Law in Environmental Policies* (15 ECTS) and *Law on Management of Natural Resources and Protection of Biodiversity* (15 ECTS), Faculty of Law, Uppsala University. Students stay in Uppsala during the entire semester.
- Second semester: *Climate Change Law and Policy* (5 ECTS), *International Economic Law and the Green Transition* (5 ECTS), *International Environmental Law II* (5 ECTS), *International Law and Forests* (5 ECTS), *Environmental and Social Impact Assessment* (5 ECTS) and *International Water Law* (5 ECTS). Students stay in Joensuu during the entire semester.
- Third semester: *Energy and Climate Change Law* (15 ECTS) and *Protection of the Marine Environment with Focus on Marine Living Resources Law* (15 ECTS). Students stay in Tromsø during the entire semester.
- Fourth semester: *Master thesis in Environmental Law* (30 ECTS). Seminars at the start, middle and end of the semester. Supervisors are engaged from Tromsø, Joensuu and Uppsala. No obligation for students to stay in Uppsala, Tromsø or Joensuu. Participation in the seminars is mandatory; but most of them may be attended on video links.

Learning Outcomes

The objective of NOMPEL is to educate and examine master students with competencies in three complementary domains, as stipulated in the Swedish Higher Education Ordinance (1993:100), annex 2:

(i) *Knowledge and Understanding*: Candidates who can:

- Identify and comprehend complex environmental legal issues concerning, inter alia, the role of law in connection with (a) implementation of climate policies and in particular the transformation to sustainable energy systems and (b) effective management of natural resources including halting the loss of biodiversity;
- Raise fundamental questions about the concepts of sustainable development, natural resources management, biodiversity conservation, climate change and sustainable energy systems;
- Identify and understand international, EU and Nordic environmental and energy specificities and interests and the interaction with national policies and interests in the Nordic countries;
- Identify and understand the economic and policy concerns in solving the legal problems and issues arising in this field;

(ii) *Intellectual Competences/Competence and Skills*: Candidates who have the:

- Ability to reflect on various environment law topics and to ask critical questions from a legal perspective;
- Ability to synthesize concisely the complexity of intricate energy and environmental regulation topics and to create an overview of these topics;
- Ability to work independently and to carry out an integrated and comprehensive legal analysis of national and transnational environmental and energy law issues;
- Ability to seek out and select relevant legislative documents and cases;
- Ability to comprehend national and transnational environmental and energy law problems and to set up a solution;
- Ability to successfully undertake written assignments, deliver oral presentations and conduct small-scale research in an area of sustainable environmental and energy law that will be of value in developing policy and professional practice, and applying regulatory frameworks and implementing instruments related to climate change,

sustainable energy systems, effective management of natural resources and conservation of biodiversity.

(iii) *Practical Competencies/Competence and Skills*: Candidates who can:

- Communicate and draw up legal solutions both orally and in writing.
- Correctly and comprehensively advise and guide clients within the issues of environmental law, in particular, in relation to climate change, sustainable energy, resource management and biodiversity;
- Contribute to the design and development policies and regulations with the aim of managing climate change, sustainable energy systems, effective resource management and conservation of biodiversity;
- Develop the competencies required to professionally advise businesses, organizations and public authorities on the adoption, implementation, supervision, development and control of sustainable energy and environmental regulation mechanisms;
- Manage and develop the area of national and transnational environmental and energy regulation, including the identification of new solutions to support the transition to a sustainable, low carbon and resource efficient economy;
- Independently initiate and implement collaborations that embrace different legal disciplines; and
- Take part in the new developments and transitions taking place in the Nordic countries, Europe and globally, in accordance with internationally agreed upon aims on climate change, sustainable energy systems, effective resource management and conservation of biodiversity.

(iv) *Judgement and Approach*: Candidates who can:

- Demonstrate the ability to make assessments in environmental law with regard to disciplinary, social and ethical aspects and to demonstrate awareness of ethical aspects of research and development work;
- Demonstrate insight into the possibilities and limitations of research, its role in society and the responsibility of the individual for how it is used; and
- Demonstrate the ability to identify the personal need for further knowledge and take responsibility for his or her ongoing learning.

Teaching and Examination

Problem solving and active student participation are the essential components in the NOMPEL education. Seminars include, inter alia, analyses of court cases and constructed hypothetical cases, discussions related to student presentations of legal solutions in Nordic states and made-up court cases with students actively role playing.

In each taught semester, the teaching staff, across the consortium, encourages critical thinking and independent study. Students are offered a wide range of teaching and learning activities as appropriate to the aims of the individual courses. These include (a) lectures followed by plenary discussion - sessions supported by written texts and PowerPoint presentations; (b) seminars organised as participative lectures or with student presentations; and (c) workshops and smaller seminar groups exploring the themes of the preceding presentations or addressing pre-given tasks, texts and questions. The writing of individual assignments represents an integrated part of the learning approach. Students are encouraged to use study groups as a resource for learning and debate. The use of learning approaches varies within individual modules and university traditions, but all participants are encouraged to develop a common course identity, through the creation of reading/interest groups, to consolidate shared interests and to pursue a more in-depth study of an issue.

Continuity and progression are assured by means of the design of the curriculum. The first phase lays the fundamentals and provides the basis for understanding approaches, perspectives and tools in national and transnational environmental and energy regulation. The second phase allows for specialisation in the context of (i) natural resources management and biodiversity law and (ii) climate change and energy law. The third phase allows students to unify and extend their understanding of the subject as developed in the taught part of the Programme, by pursuing an independent research project in one of the two legal areas in the second phase.

The NOMPEL partners will use their established contacts with industry, businesses, decision makers, authorities, interest groups, NGOs, etc., in order to integrate them into the Programme, especially during the second phase. The plan is to involve practitioners as teachers and arrange study visits to business entities, public institutions etc. Where possible, practitioners will be involved as advisers during the master thesis (third phase).

The institution responsible for each course determines the grading of that course.

The student must have completed 75 ECTS of the programme courses in order to be accepted to the fourth semester.

Degree

The Programme leads to a joint degree (120 credits), named:

- Master of Legal Science (Uppsala University)
- Master of International and Comparative Law (University of Eastern Finland)
- Master of Laws (UiT The Arctic University of Norway)

The Programme degree requires the completion of all Programme courses.

Evaluation

The Programme will be externally evaluated in 2024 and after that, at least once each sixth year, in accordance with the consortium Agreement and the Coordinating Institution's national legal requirements. Two educational experts from universities other than the Parties will perform the evaluation. The Programme Steering Committee is responsible for initiating an external evaluation.

CONTINUATION OF 2018 COOPERATION AGREEMENT

Between
Uppsala University,
University of Eastern Finland and
UiT The Arctic University of Norway

Concerning the

Joint Nordic Master Programme in Environmental Law

This agreement continues **the 2018 Cooperation Agreement with appendices**, between **Uppsala University, the University of Eastern Finland and UiT The Arctic University of Norway**.

The 2018 Cooperation Agreement expired on 30 June 2021, and is hereby prolonged in accordance with Part XII, para. 1 and 2, except for Part IV 5 on Budget and Financial Distribution.

The previous Part IV 5 is replaced by the following provisions on *Responsibilities and Costs* once the final instalment from the Nordic Council is received. The responsibilities and costs are regulated as follows:

1. Each party is responsible for its own costs which arise from the performance of activities included in semesters one, two and three.
2. The Parties are co-responsible for the performance of the course activities in semester four, including teaching activities, approval of master thesis proposals, supervision, as well as assessment of the thesis. All Partners are responsible for their own costs.

The parties agree to extend the 2018 Cooperation Agreement with appendices subject to the above adjustments of Part IV 5 **for 3 years**, until the completion of the fourth cycle of the two-year programme by 30 June 2024. For students enrolling in the programme in academic year 2023-4, the 2023 Cooperation Agreement will apply.

[Type here]

[Type here]

[Type here]

Uppsala University

Date

University of Eastern Finland

Date

UiT The Arctic University of Norway

Date

[Type here]

[Type here]

[Type here]

2023 Cooperation Agreement

**Between
Uppsala University
University of Eastern Finland and
UiT The Arctic University of Norway**

Concerning the

Joint Nordic Master Programme in Environmental Law (NOMPEL)

I. Purpose and Scope of the Agreement

The purpose of this Agreement is to revise and renew the decisions and ongoing involvement of the Parties for running the research based, jointly developed Nordic Master Programme in Environmental Law, hereinafter referred to as the Programme, and to reiterate the principles and terms of the cooperation between the Parties.

The original 2018 Cooperation Agreement with appendices expired on 30 June 2021, and was prolonged in accordance with its Part XII, para. 1 and 2, except for Part IV 5 on Budget and Financial Distribution, in the Continuation of 2018 Cooperation Agreement applicable, which applies until the completion of the fourth cycle of the two-year programme by 30 June 2024.

This 2023 Cooperation Agreement with appendices, replaces the previous agreements between the Parties, and applies to students enrolled in the Programme as from fall 2023.

All Parties are accredited to offer master's programmes, according to their respective national legislation.

This Agreement will be implemented within the legal requirements of each cooperating institution.

The Programme applies the European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) that is based on learning outcomes and student workload.

The Programme consists of a number of educational components. See Part V 2 of this Agreement.

II. Parties

This Agreement is made between

Uppsala University, Box 256, 751 05 Uppsala, Sweden
University of Eastern Finland, P.O. Box 1627, 70211 Kuopio, Finland

UiT The Arctic University of Norway, P.O Box 6050, Langnes, 9037 Tromsø, Norway

(Hereinafter referred to individually as a Party and collectively as the Parties.)

Within these institutions, the involved and responsible units are:

Faculty of Law, Uppsala University
Law School, University of Eastern Finland
Faculty of Law, UiT The Arctic University of Norway

III. Approval, Accreditation and Recognition

The Programme is subject to accreditation/approval according to the regulations in the three Nordic countries and within the requirements of each cooperating institution. The validity of this Agreement follows from the accreditation/approval process undertaken by all cooperating institutions in connection with the entry into force of the 2018 Cooperation Agreement.

The completed Programme leads to a second cycle degree according to national legislation. The Swedish Higher Education Ordinance (1993:100), annex 2, the Qualifications Ordinance, contain descriptions for all qualifications. It refers to level 7 within the national qualifications framework connected to the European Qualifications Framework. The qualification is recognised in all three Nordic countries.

IV. Structure and Organisation of the Cooperation

1. Steering Committee

The Steering Committee consists of two members from each Party, one academic and one administrative representative, appointed by the relevant unit at each Party. The members of the committee are elected for a four-year period and can be re-appointed. The Committee also consists of two student representatives participating in the Programme (one from each study year). These are elected by the Programme students. The student representatives are elected for a one-year period.

The Committee elects its own chair. The Committee steers the Programme and decides upon the academic and administrative issues. The Steering Committee cannot, however, decide upon matters involving the exercise of public authority. The Steering Committee shall meet at least twice every year to discuss the Programme content and other issues related to the Programme. Major changes in the Programme are subject to final approval by the Parties. The obligations of the Steering Committee, in connection with quality assurance, are described in Part X of the Agreement.

2. Coordinating Institution

The Coordinating Institution is Uppsala University. The Coordinating Institution acts as the Secretariat of the Steering Committee, prepares issues for meetings in the Steering Committee and has the final responsibility for the oversight and implementation of all administrative matters, in accordance with that agreed upon in this Agreement and the Programme Educational Plan. The Coordinating Institution appoints an Academic

Programme Coordinator and an Administrative Programme Coordinator to fulfil these tasks.

3. Admission Committee

An Admission Committee shall be engaged in the admission process in accordance with Part VII3 of this Agreement. The Admission Committee consists of one member of the academic staff from each Party.

4. Administrative Capacity

All Parties will ensure that the academic and administrative capacity necessary to execute this Agreement exists within their own institutions, both for the further development and running of the Programme.

5. Responsibilities and Costs

Each Party is responsible for its own costs which arise from the performance of activities included in the first three semesters of the Programme.

During the fourth semester, the three Parties are co-responsible for the performance of course activities, including teaching activities, approval of master thesis topic, supervision as well as assessments of the thesis. All three universities are responsible for their own costs.

V. Programme Structure and Responsibilities

1. Title of Programme

The name of the Master Programme is Joint Nordic Master Programme in Environmental Law.

2. Programme Structure

The Programme is a full-time study programme of 120 ECTS credits, with a nominal study length of two years. The Programme includes the following parts:

The first semester of the programme, comprising 30 ECTS, is spent in Uppsala. During this semester two themes are addressed. The first is a general introduction to the role of law in the formulation and implementation of environmental policies. The second theme is more substantive and relates to the effective management of natural resources, including the protection of biodiversity. Uppsala University has the administrative and academic responsibility for the first semester.

In the second semester of the programme, students will relocate to School of Law of the University of Eastern Finland, Joensuu, where NOMPEL students take courses, for a total of 30 ECTS, comprising the following themes: climate change law and policy; international environmental law; green transitions; international forest law; international water law; environmental and social impact assessment. The University of Eastern Finland has the administrative and academic responsibility for the second semester.

Before the third semester, students move to UiT the Arctic University of Norway, Tromsø. Two courses, comprising 30 ECTS in total, are taught sequentially. The first course focuses

on marine environmental law and sustainable use of living marine resources. The second course provides students with advanced knowledge of the interdependence between climate and energy. UiT The Arctic University of Norway has the administrative and academic responsibility for the third semester.

During the fourth semester, students will produce a 30 ECTS master's thesis on a topic linked to the objects taught in the programme. UiT The Arctic University of Norway is responsible for the course administration, including the formal examination. All Parties are co-responsible for the performance of course activities, including teaching activities, approval of master thesis topic, supervision as well as assessments of the thesis.

3. International Dimension

The Programme is an international master's degree programme that requires studies in the three Nordic countries. International and environmental law are important components of the courses. The language of the Programme is English. Instruction and examinations are conducted in English. The master's thesis must be submitted in English.

4. Student Mobility

Students must physically study at each of the Parties' campuses as stipulated in Appendix I (Programme Educational Plan).

5. Assessment

The courses and thesis passed at one Party will be fully recognised by the other Parties, without any further assessment. The master's thesis is assessed by two examiners, from two different institutions.

VI. Degree and Diploma

1. Title of Degree

The Programme Joint Nordic Master Programme in Environmental Law will lead to the following qualification(s):

Faculty of Law, Uppsala University: Juris master/Master of Legal Science

Law School, University of Eastern Finland: Kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisteri/Master of International and Comparative Law (MICL)

Faculty of Law, UiT The Arctic University of Norway: Master i Miljørett/Master of Laws in Environmental Law

2. Joint Diploma

The successful completion of the Programme leads to the awarding of a joint degree, documented in one Joint Diploma. In addition, following requirements arising from national legislation, University of Eastern Finland will issue a separate degree certificate to all students graduating from the Programme.

3. Included in the Joint Diploma:

- Name of the awarding institutions.
- Name of the Programme.
- Name of the qualification(s).
- Title of the master thesis.
- Name and identification of the holder of the diploma.
- Date when the degree is obtained.
- Signature and title of the persons authorized to sign the diploma.
- The candidate's Transcript of Records, from each institution where the candidate has studied, as well as a description of the credit system and grading used.
- References to the acts on higher education applying to the Parties.

4. Diploma Supplement

The Joint Diploma will be accompanied by a Diploma Supplement.

5. Included in the Diploma Supplement:

- Name of the cooperating institutions (Parties).
- A short explanation of the Joint Nordic Master Programme in Environmental Law.
- General information about the Programme of study.
- Objectives and content of the Programme of study.
- Supervision.
- Learning outcomes.
- Quality assurance.

6. Processing Time

The Joint Diploma with the Diploma Supplement will be sent to the graduate, subject to application by the graduate. Uppsala University is responsible for administering the Diplomas to the student.

VII. Student Admission, Enrolment and Registration

1. Number of Students

In accordance with local capacity and regulations, the number of students to be admitted each year to the Programme must be decided annually by the Parties, after consultation with the Steering Committee. The aim is to admit 25 students each year.

2. Marketing of the Programme and Student Recruitment

The Steering Committee is responsible for maintaining a marketing and student recruitment plan for the Programme and each Party will develop appropriate and adequate information material for the incoming students.

3. Admission to the Programme

Students will be admitted to the Programme at Uppsala University, which administers the admissions, in accordance with Swedish legislation and procedures adopted by Uppsala University, and the qualification requirements specified in the Programme Educational Plan. The Programme Admission Committee shall be consulted in matters regarding selection of students in competition situations. Uppsala University is responsible for managing any complaints submitted about decisions concerning the admission to the Programme.

Students admitted to the Programme by Uppsala University are also registered at the University of Eastern Finland and at UiT The Arctic University of Norway, to gain study rights as a degree student and be able to access student services.

4. Course Registration

Each Party manages the registration of students to the courses that the Party is responsible for, in accordance with Part V I of this Agreement.

5. Regulations

Students will be subject to the regulations and procedures of the Party at which they attend courses and sit for examinations, in a given semester. They will be provided with the same academic resources and support services that are available to all students at that Party. The respective Party is responsible to manage grade appeals or other appeals in relation to the studies and examinations, as well as disciplinary conditions such as plagiarism and cheating.

6. Ownership of intellectual property

Students are entitled to the intellectual property rights of their own written work, such as assignments, exams and master's theses, except in instances where the student has agreed otherwise.

7. General Data Protection Regulation

All Parties are required to protect any personal student data in accordance with the Regulation (EU) 2016/679 (General Data Protection Regulation).

VIII. Teaching and Assessment

1. The Parties agree on the teaching and assessment responsibilities. These are specified in the Programme Educational Plan.
2. When a student has successfully completed a course, the responsible Party will send the result to the remaining Parties.

IX. Student Fees, Student's Financial Responsibility and Grants

1. Students from outside of EU and EEA countries and Switzerland will be subject to tuition and application fees, when studying at Uppsala University and the University of Eastern Finland.
2. All students are required to pay a semester fee to the Arctic Student Welfare Organisation for studies administered by UiT The Arctic University of Norway.
3. All Master's degree students at the University of Eastern Finland are required to join the Student Union and must pay the student union membership fee for the semester they spend at that university. All students are furthermore required to pay a healthcare fee for the semester they spend at the University of Eastern Finland.

4. Uppsala University, the University of Eastern Finland and UiT The Arctic University of Norway determine the level of fees, in accordance with national and institutional regulations and procedures. The fees shall be collected by the Party in question, during the semester the student is studying at that University.
5. Students will be financially responsible for:
  - Travel to and from the institutions they are attending during the length of the Programme.
  - Books, stationery, etc.
  - Travel documentation, visas, etc.
  - Accommodation and living expenses.
  - Student association/general service charges (if applicable).
  - International insurance coverage relevant to their stay in a given country.
6. The Parties should strive to generate funding for student costs for travelling and lodging.

X. Quality Assurance

1. The Steering Committee is responsible for the annual systematic follow-ups of the programme components. The Coordinating Institution is responsible for educational evaluations, at least once every six years, according to the Guidelines in Uppsala University's Model for Review of Study Programmes (UFV 2015/475). The first review will take place in the year 2024. The Coordinating Institution shall involve the other Parties in all quality assurance.
2. Each Party is responsible for evaluating and quality assurance of the teaching and administration of its courses in accordance with national qualification requirements.
3. All quality assurance shall include student evaluation and participation.

XI. Liability

The Parties shall be liable towards each other for damage caused by a breach of contract. The liability of either Party arising in any way out of the subject matter of this agreement shall not extend to any indirect or consequential loss or damage. The liability of a Party shall in all cases be limited to the share of financing of the Party in breach in accordance with this agreement but shall never extend beyond the maximum amount of their respective insurances (such maximum amount including any self-deductible). The limitations of liability set out herein shall not apply if the damage is caused by a wilful act or gross negligence.

XII. Disputes, Renewals, Termination and Amendment

1. This Agreement will enter into force after having been signed by the legally authorized representatives of the Parties and it shall remain in force until either of the Parties submit their notification of withdrawal in accordance with Part XII sections 4 to 6.

2. Changes and amendments to this Agreement while the Agreement is in effect, must be in writing and approved by all Parties.
3. Any dispute that cannot be solved amicably among the Parties will be resolved within the national legal framework of the Coordinating Institution. This Agreement is governed by and is to be construed in accordance with Swedish law. All disputes, controversies or claims arising out of or in connection with this agreement shall be settled by the courts of Sweden, with the public court in Uppsala, Sweden, as the court of first instance.
4. A Party may withdraw from this Agreement, upon giving six months' written notice to the other Parties.
5. In the case of a Party leaving the cooperation or if the Parties decide to terminate the Agreement, it is the responsibility of the respective Party institution to ensure a reasonable arrangement for the completion of the Programme by students already accepted to the Programme.
6. In the case of one Party leaving the agreement, all Parties must agree on the possibility of the remaining Parties to continue the Programme. Depending on mutual consent, the remaining Parties may continue to use the Programme name.
7. The Parties shall have the right to terminate this agreement with immediate effect if a Party commits a fundamental breach of contract and does not correct the breach within thirty (30) days after having received a written notice thereof.

Appendices

Appendix 1: The Programme Educational Plan as agreed upon and approved by all Parties.

Signatures

This agreement is made and signed in three similar copies, one for each Party. The Parties warrant that the persons undersigning this agreement are authorised to sign for the organisation they represent.

Date

nn
title
Uppsala University

Date

nn

title

University of Eastern Finland

Date

nn

title

UiT The Arctic University of Norway

Education plan with regulations for the

Joint Nordic Master Programme in Environmental Law

Nordiskt masterprogram i miljö rätt

120 University Points, 120 ECTS Credits

*Educational plan determined on **dd mm yyyy**, by the Board of the Faculty of Law, Uppsala University, on 20 June 2022 by the Board of the Faculty of Law, UiT The Arctic University of Norway and **dd mm yyyy** by the Head of Law School at the University of Eastern Finland.*

This education plan applies to students enrolled in the Programme starting with academic year 2023-2024.

In General

The Nordic Master Programme in Environmental Law (NOMPEL) is an advanced full-time study programme of 120 ECTS credits, with a nominal study length of two years. The Programme is planned for up to 25 students of any nationality. The operation of NOMPEL is based on the 2023 Cooperation Agreement between the Faculty of Law at Uppsala University (Coordinating Institution), the Law School at the University of Eastern Finland and the Faculty of Law at UiT The Arctic University of Norway, to which this Education Plan is an appendix.

Students are admitted to NOMPEL at Uppsala University. The students are also registered at the University of Eastern Finland and UiT The Arctic University of Norway in order to gain study rights as a degree student and to gain access to student services. Students are required to pay specific admission and tuition fees determined by each NOMPEL university.

NOMPEL is a two-year Master Programme, comprising of four semesters. All three universities have specialist competence in environmental law and provide courses for NOMPEL. All teaching and examinations are held in English.

Objectives of the Programme

NOMPEL's goal is to provide first class learning for students who want to gain expertise in international and EU environmental law and understand their national implementation through case studies, as well as those who want to pursue a PhD in environmental law. The objective is to provide advanced knowledge in environmental law and insight in how crucial environmental issues are managed legally internationally, within EU and in the Nordic states. Students will acquire specialistic knowledge and legal expertise on the management of natural resources, the protection of biodiversity, climate change and the energy transition.

Admission Requirements

The Cooperation Agreement stipulates the admission procedure.

Academic Requirements

A Bachelor of Law corresponding to at least three years of full-time study (180 ECTS credits). Alternatively, a university degree of at least 180 ECTS credits, comprising or in combination with at least 90 ECTS credits in legal studies.

Since this is a joint Master Programme, the degree must be approved by all participating universities according to the rules in each NOMPEL country.

Language Requirements

IELTS 6.5 (min. 5.5 in writing)/TOEFL pBT 580 (min. 4.5 in writing)/ TOEFL iBT: 90 (min. 20 in writing). The participating universities exempt certain students from making tests in English if the knowledge is proved otherwise in accordance with the rules in each NOMPEL country.

Selection

Students are selected based on

- an appraisal of previous university studies; and
- a letter of motivation (1 page), including information about previous education, work and other relevant experience.

Content of the Master Programme

General description:

Throughout their studies at Uppsala University, University of Eastern Finland and UiT the Arctic University of Norway, NOMPEL students acquire in-depth knowledge of the law on effective management of natural resources, including the protection of biodiversity, and climate change and the energy transition. NOMPEL builds on the expertise at the three partner institutions.

Updated course descriptions for the courses taught at the different institutions are available at the respective institution's website.

First semester: Uppsala University (UU)

The first semester of the programme, comprising 30 ECTS, is spent in Uppsala. During this semester two themes are addressed. The first is a general introduction to the role of law in the formulation and implementation of environmental policies. This comprises the functions and potentials of different environmental legal instruments and principles, as well as how legislation and legal principles can counteract implementation of environmental objectives and green growth. Students will also learn how international and EU environmental law interact with national law, using Nordic countries as examples, as well as the basic structures and challenges of environmental law making and implementation.

The second theme of the first semester is more substantive and relates to the effective management of natural resources, including the protection of biodiversity. The objective is to analyse the relation between the management of natural resources (forest, water, wind etc.) and the interest of conserving biodiversity, as stipulated in international law, EU law and also the law of the Nordic states. This part of the first semester also constitutes the introduction to natural resource management and biodiversity protection, various subfields of which are subject to in depth discussions during subsequent semesters.

Second semester: University of Eastern Finland (UEF)

The second semester of the programme is spent at the School of Law of the University of Eastern Finland (UEF), Joensuu. The university is home to the Centre for Climate Change, Energy and Environmental Law (CCEEL), which brings together around 80 senior and junior scholars specialised in climate change, energy, natural resources and environmental law. At UEF, NOMPEL students take courses, for a total of 30 ECTS, comprising the following themes: climate change law and policy; international environmental law; green transitions; international forest law; international water law; environmental and social impact assessment. All NOMPEL courses at UEF are taught by international experts, providing unique insights into developments in international, European, and national environmental law. At UEF, NOMPEL students also have access to a host of extracurricular activities organised for all CCEEL Masters students.

Third semester: UiT the Arctic University of Norway (UiT)

The third semester is spent at UiT the Arctic University of Norway, Tromsø. At UiT you find one of the worlds' largest research centres for the law of the Sea (Norwegian Centre for the Law of the Sea, NCLOS), devoted to teaching and research on the law of the sea and marine environmental law.

The studies at UiT add to and broadens the student's in-depth knowledge on marine resource management and biodiversity protection and energy and climate change Law. The courses in Tromsø are taught subsequently and gives a total of 30 ECTS.

The first course focuses on marine environmental law and sustainable use of living marine resources and includes studies on the protection of biodiversity in marine harvesting, in areas within and beyond national jurisdiction, and offers case studies on regional implementation.

The second course provides students with advanced knowledge of the interdependence between climate and energy, including the implications of climate change law for the energy sector, renewable energy, emissions trading and carbon capture and storage. The course will also offer case studies from the Arctic.

Fourth semester: The master's thesis

The fourth semester is administered by UiT, where the students must register, though students are not required to stay in Tromsø throughout the entire semester. Students will produce an individual master's thesis on a topic related to the subjects taught in the programme. The topic must be approved by UiT, which will also appoint an academic supervisor.

All students are required to attend a mandatory course training students in legal methodology, thesis structuring and writing skills. Each thesis is evaluated and graded by two examiners appointed by UiT.

Learning Outcomes

The objective of NOMPEL is to educate and examine master students with competencies in three complementary domains, as stipulated in the Swedish Higher Education Ordinance (1993:100), annex 2:

- i. *Knowledge and Understanding:* Candidates can:

- identify and comprehend complex environmental legal issues concerning, inter alia, the role of law in connection with (a) design and implementation of environmental law and policy and in particular the transformation of energy systems and (b) effective management of natural resources, including preventing the loss of biodiversity;
- understand legal questions concerning sustainable development, natural resources management, biodiversity conservation, climate change and sustainable energy systems;
- identify and understand the nature and interaction of international and EU environmental law and their national implementation, including by using Nordic case studies;
- identify and understand the economic, social and policy concerns in solving the legal problems and issues arising in this field;

ii. *Competence and Skills*: Candidates have the ability to:

- reflect on various environment law topics and to ask critical questions from a legal perspective;
- synthesize intricate environmental law problems;
- work independently and to carry out an integrated and comprehensive analysis of environmental and energy law;
- identify and select relevant legislative documents and cases;
- successfully undertake written assignments, deliver oral presentations and conduct small-scale research in environmental law and energy law, implementing policies and applying regulatory frameworks and instruments;
- correctly and comprehensively advise on issues of environmental law, in particular, in relation to climate change, sustainable energy, resource management and biodiversity;
- develop the competencies required to professionally advise businesses, organizations and public authorities on the adoption, implementation, supervision, development and control of sustainable energy and environmental regulation;
- identify new solutions to support the transition to a sustainable, low carbon and resource efficient economy;

iii. *Judgement and Approach*: Candidates can:

- demonstrate the ability to evaluate environmental law processes and mechanisms with regard to disciplinary, social and ethical aspects. Demonstrate insight into the possibilities and limitations of research, its role in society and the responsibility of the individual for how it is used; and
- demonstrate the ability to identify a need for developing their personal knowledge and take responsibility for their ongoing learning.

Teaching and Examination

Problem solving and active student participation are the essential components of NOMPEL. Teaching methods include, inter alia, analyses of court cases and constructed hypothetical cases, and discussions related to student presentations.

NOMPEL teaching staff encourages critical thinking and independent study. Students are offered a wide range of teaching and learning activities as appropriate to the aims of the individual courses. These include (a) lectures followed by plenary discussion - sessions supported by written texts and presentations; (b) seminars organised as participative lectures or with student presentations; and (c) workshops and smaller seminar groups exploring the themes of the preceding presentations or addressing pre-given tasks, texts and questions. The writing of individual assignments represents an integrated part of the learning approach. Students are

encouraged to use study groups as a resource for learning and debate. The use of learning approaches varies within individual modules and university traditions, but all participants are encouraged to develop a common course identity. Students are responsible for creating study groups, to consolidate shared interests and to pursue a more in-depth study of an issue.

Continuity and progression are assured by means of the design of the curriculum. The first semester lays the foundations and provides the basis for understanding approaches, perspectives and tools in international and EU environmental law and the law on energy transition. The second and third semester provide in-depth studies of (i) natural resources management and biodiversity law and (ii) climate change and energy law. The fourth semester enables students to consolidate and expand their understanding of the subjects covered in the Programme, by pursuing an independent research project linked to the subjects taught in the programme.

The institution responsible for each course determines the rules and processes concerning the assessment and grading of that course.

The student must have obtained 75 ECTS in NOMPEL courses in order to progress to the fourth semester.

Degree

Successful completion of the Programme leads to a joint degree (120 credits), named:

- Master of Legal Science (Uppsala University)
- Master of International and Comparative Law (University of Eastern Finland)
- Master of Laws (UiT The Arctic University of Norway)

In order to achieve the joint degree, students must complete all NOMPEL courses.

Evaluation

The Coordinating Institution is responsible for educational evaluations, at least once every six years, according to the Guidelines in Uppsala University's Model for Review of Study Programmes (UFV 2015/475). The first review will take place in the year 2024. The Coordinating Institution shall involve the other institutions in all quality assurance.

The Steering Committee is responsible for the annual systematic follow-ups of the programme components.

Each institution is responsible for evaluation and the quality assurance of the teaching and administration of its courses in accordance with national qualification requirements.

All quality assurance shall include student evaluation and participation.